Miejscowość, Data: Poznań

15.02.2026

Wnioskodawca:

Adresat:
Szanowny Pan Andrzej Domański
Minister Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

PETYCJA

w sprawie objęcia grupy 160 000 osób z niepełnosprawnościami pobierających rentę socjalną połową kwoty dodatku dopełniającego.

Działając w imieniu pominiętej grupy 160 000 rencistów socjalnych, niniejszym składam petycję o pilną rewizję założeń dotyczących **dodatku dopełniającego** i uwzględnienie w systemie wsparcia osób, które mimo całkowitej niezdolności do pracy, nie zostały zakwalifikowane do otrzymania pełnej kwoty świadczenia. Postulujemy przyznanie tej grupie **połowy kwoty dodatku dopełniającego**, waloryzowanego corocznie.

Uzasadnienie i analiza finansowa

Obecny kształt reformy, będącej realizacją „Konkretu nr 41", dzieli środowisko osób z niepełnosprawnościami na grupy o skrajnie różnej sytuacji ekonomicznej. Dane systemowe wskazują na następujące scenariusze budżetowe:

1. **Stan obecny:** 130 000 osób uprawnionych do pełnego dodatku generuje koszt ok. **1,7 mld zł** rocznie.
2. **Scenariusz maksymalny:** Objęcie wszystkich 293 000 rencistów socjalnych pełną kwotą to koszt rzędu **9,2 mld zł** rocznie.
3. **Propozycja kompromisowa (Postulat):** Objęcie pozostałych 160 000 osób **połową kwoty** dodatku zwiększyłoby roczne wydatki do poziomu **3,8 mld zł**.

Z punktu widzenia budżetu państwa, kwota 3,8 mld zł stanowi racjonalny kompromis pomiędzy pełną realizacją obietnic a stabilnością finansów publicznych. Pozwala ona na uniknięcie wydatkowania 9,2 mld zł, jednocześnie realnie wspierając grupę najbardziej zagrożoną wykluczeniem.

Luka w systemie wsparcia

Podstawą naszego postulatu jest fakt, że grupa 160 000 osób znajduje się w „szarej strefie" pomocy systemowej:

- **Bariery w Świadczeniu Wspierającym:** Mechanizm „nakładek" na system punktowy powoduje, że większość z nas nie otrzyma świadczenia wspierającego. Punkty są przyznawane w sposób uniemożliwiający uzyskanie pomocy osobom, które mimo znacznych ograniczeń, nie spełniają drastycznych kryteriów nowej skali.
- **Brak dostępu do asystencji:** Ponieważ dostęp do usług asystenckich jest ściśle powiązany z punktacją ze świadczenia wspierającego, zostajemy de facto pozbawieni realnej opieki.
- **Niezdolność do pracy:** Większość ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami to prace fizyczne, które w naszym przypadku prowadzą do pogłębienia schorzeń i powstawania kolejnych niepełnosprawności. Ponadto lekarze orzecznicy, dbając o bezpieczeństwo pacjenta i unikając odpowiedzialności za potencjalny uszczerbek na zdrowiu, często nie wydają zgody na podjęcie zatrudnienia.

Argument socjalny

Obecna kwota renty socjalnej (**1780,96 zł brutto**) wraz z zasiłkiem pielęgnacyjnym (**215,84 zł**) jest niewystarczająca do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych przy uwzględnieniu kosztów leczenia, rehabilitacji i specjalistycznej diety. Osoba z niepełnosprawnością nie jest w stanie godnie przeżyć za kwotę oscylującą wokół minimum socjalnego, nie mając szans na dodatkowe dochody czy wsparcie systemowe.

Dodatek dopełniający w wysokości 50% jest dla nas jedyną szansą na przetrwanie w dobie rosnących kosztów utrzymania.

Podsumowanie

Apelujemy do Pana Ministra o spojrzenie na problem nie tylko przez pryzmat liczb, ale przez pryzmat sprawiedliwości społecznej. Proponowane rozwiązanie (3,8 mld zł łącznie) jest bezpieczne dla budżetu, a dla 160 000 obywateli oznacza szansę na życie z godnością.

Z poważaniem,

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektron. znacznik czasu/
DPS-I.055.2.2026

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Szanowny Panie,
działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją w sprawie objęcia grupy 160 000 osób z niepełnosprawnościami pobierających rentę socjalną połową kwoty dodatku dopełniającego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej systematycznie wprowadza do porządku prawnego zmiany regulacji, które przewidują dodatkowe wsparcie osób z niepełnosprawnościami, dostosowując jego formy i zakres do zmieniającej się sytuacji społecznej i ekonomicznej. Działania te, kierowane do grup szczególnie wrażliwych, podejmowane są w ramach systemu pomocy społecznej, systemu świadczeń rodzinnych oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Przesłanki przyznania świadczenia w postaci renty socjalnej reguluje ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej. Na jej podstawie renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

tel. 222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

1) przed ukończeniem 18. roku życia,
2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej — przed ukończeniem 25. roku życia,
3) w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Tytułem do otrzymywania renty socjalnej jest zatem posiadanie orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy oraz jednocześnie powstanie naruszenia sprawności organizmu powodującego niezdolność do pracy w okresach wskazanych w art. 4 ustawy o rencie socjalnej.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy a także niezdolności do samodzielnej egzystencji dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej zakładu w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.

Renta socjalna wynosi 100 % kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej i podwyższonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 marca br. kwota renty socjalnej wynosi 1978,49 zł.

Dodatek dopełniający przysługuje osobie uprawnionej do renty socjalnej, będącej całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeka się w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym

konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Decyzję w sprawie przyznania renty socjalnej wydaje i świadczenie to wypłaca jednostka organizacyjna Zakładu właściwa ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się o rentę socjalną. Dodatek dopełniający wypłaca się z rentą socjalną. Od decyzji w sprawie renty socjalnej lub renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym lub dodatku dopełniającego przysługuje odwołanie do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

Odnosząc się do kwestii zmiany ustawy o rencie socjalnej należy zauważyć, że inicjatywa ustawodawcza w tym zakresie należała do obywateli – obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej został złożony w Sejmie RP IX kadencji, a Sejm RP X kadencji podjął prace nad projektem. Uchwalona w dniu 27 września 2024 r. ustawa o zmianie ustawy o rencie socjalnej oraz niektórych innych ustaw wprowadziła dodatek dopełniający w wysokości 2520 zł (od 1 marca br. 2704,71 zł.) przysługujący osobie uprawnionej do renty socjalnej, będącej całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. Kwota dodatku jest waloryzowana. Ponadto, ustawa zawiera zmianę zasad łączenia renty socjalnej z rentą rodzinną poprzez podniesienie limitu łącznej kwoty obu świadczeń do kwoty 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Mając na uwadze wyżej omówione regulacje w zakresie pozostającym we

właściwości Departamentu Pomocy Społecznej uprzejmie informuję, że aktualnie nie przewiduje się wprowadzenia zmian w przepisach regulujących kwestie dodatku dopełniającego do renty socjalnej.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Beata Karlińska
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/